

Socialnämnden

Plats och tid Kommunhuset i Tyresö, sammanträdesrum Myggdalen, plan 1
Onsdagen den 19 september 2012 kl 19.00 – 21.20

Beslutande Se närvarolista

UTDRAG

Övriga deltagare Se närvarolista

Utses att justera Susann Ronström
Justerings plats och tid Tisdag den 25 september kl 18.00
Kommunhuset 1 tr, Marknadsgränd 2, Tyresö

Underskrifter

Sekreterare

Anita Lindbohm
Anita Lindbohm

Paragrafer 1082-1091
2019-2021

Ordförande

Andreas Jonsson
Andreas Jonsson

Justerande

Susann Ronström
Susann Ronström

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Socialnämnden

Sammanträdesdatum

2012-09-19

Datum för anslags uppsättande

2012-09-27

Datum för anslags nedtagande

2012-10-18

Förvaringsplats för protokollet

Kommunhuset vån 3, Sunnangränd 4, Tyresö

Underskrift

Anita Lindbohm
Anita Lindbohm

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdag: 2012- 09-19

Sammanträdestid: 19.00 – 21.20

Ordinarie ledamöter:

Namn	Närv	Beslutande	Kom kl	Gick kl	Anm
Andreas Jonsson (m), ordf	X	X			
Nomi Lind (fp), 1:e v ordf	X	X			
Susann Ronström (s), 2:e v ordf	X	X			
Gerd Dufberg (m)	X	X			
Mats Fält (m)	X	X			
Nils Frykman (m)					
Anna Lund (kd)					
Monika Grönstedt (c)					
Alfonso Morales (s)	X	X			
Carl-Johan Karlson (s)		§§ 1084-1091	19.30	21.20	
Peter Söderlund (mp)		§§ 1083-1091	19.20	21.20	

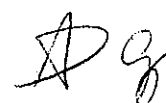
Ersättare:

Gunilla Lovén (m)					
Sonja Gustafsson (m)	X	X			
Birgitta Soccorsi (m)	X	X			
Vakant (m)					
Inger Elwin (fp)					
Åsa Perman(fp)					
Rode Kennerberg (kd)	X	X			
Barbro Rådberg (s)	X	§§ 2019-2021, 1082-1083			
Juhani Kulo (s)					
Omar Abdullahi (mp)	X	§§ 2019-2021, 1082			
vakant (v)					

Närvarande tjänstemän:

Ingrid Boheman Risto
Anita Lindbohm
Mia Ledwith*
Auli Metsänsalo*

Eva Lindgren §§ 1082-1083
Sara Strandberg §§ 2019-2020, 1082-1086
Ann-Kristin Olovsson, §§ 2021, 1082-1091

* Endast vid offentliga ärenden

§ 1087

Svar på "Motion för hållbar jämställdhetsarbete i enlighet med SKL:s jämställdhetsintegrering"**Socialnämndens beslut**

1. bifalla att-sats fyra utifrån att socialförvaltningen genomför en statistisk översyn av biståndsbedömda beslut om hemtjänst,
2. anse att-sats fem besvarad avseende ekonomiskt stöd till idéburna organisationer inom det sociala området.

Protokollsanteckning

Det antecknas på begäran av Susann Ronström (s) att socialdemokraterna inte deltar i beslutet då samsyn bör finnas i alla grupper i respektive nämnd och detta inte kunnat uppnås p.g.a. tidsbrist.

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet de gröna i Tyresö har lämnat "Motion för hållbar jämställdhetsarbete i enlighet med SKL:s jämställdhetsintegrering" (KF 2012-05-10, § 46). Socialnämnden har fått motionen på remiss, för besvarande som ett led i kommunstyrelsens beredning. Socialförvaltningen lämnar förslag till yttrande gällande de delar som är direkt riktade mot socialnämndens verksamhetsområde, vilket avser att-sats fyra och del av att-sats fem.

Ordförandens förslag

Kommunstyrelse/kommunfullmäktige föreslås:

1. bifalla att-sats fyra utifrån att socialförvaltningen genomför en statistisk översyn av biståndsbedömda beslut om hemtjänst,
2. anse att-sats fem besvarad avseende ekonomiskt stöd till idéburna organisationer inom det sociala området.

Forts § 1087

Socialnämnden

Yrkanden

Peter Söderlund (mp) yrkar att kommunstyrelsen/kommunfullmäktige föreslås bifalla motionen i sin helhet.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att socialnämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Bilagor:

Tjänsteskrivelse

Motionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Åsa Linge
Utredare

YTTRANDE
2012-09-03
1 (5)

Dnr 2012/SN 0141 001

Socialnämnden

Svar på "Motion för hållbar jämställdhetsarbete i enlighet med SKL:s jämställdhetsintegrering"

Förslag till beslut

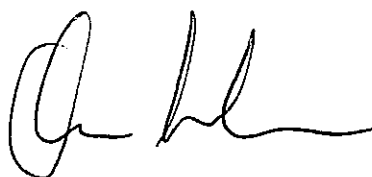
Kommunstyrelse/kommunfullmäktige föreslås:

1. bifalla att-sats fyra utifrån att socialförvaltningen genomför en statistisk översyn av biståndsbedömda beslut om hemtjänst,
2. anse att-sats fem besvarad avseende ekonomiskt stöd till idéburna organisationer inom det sociala området.

Socialförvaltningen

Ingrid Boheman Risto
Förvaltningschef

Mia Ledwith
Gruppledare

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna i Tyresö har lämnat ”Motion för hållbar jämställdhetsarbete i enlighet med SKL:s jämställdhetsintegrering” (KF 2012-05-10, § 46). Socialnämnden har fått motionen på remiss, för besvarande som ett led i kommunstyrelsens beredning. Socialförvaltningen lämnar förslag till yttrande gällande de delar som är direkt riktade mot socialnämndens verksamhetsområde, vilket avser att-sats fyra och del av att-sats fem.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de gröna i Tyresö har lämnat ”Motion för hållbar jämställdhetsarbete i enlighet med SKL:s jämställdhetsintegrering” (KF 2012-05-10, § 46). I motionen föreslås kommunfullmäktige ge kommunstyrelsen i uppdrag:

- att besluta om att avsätta ekonomiska resurser och ansöka om medel i SKL:s ”Program för Hållbar Jämställdhet”,
- att besluta om att avsätta tid och utse en ansvarig som tar del av utbildningsinsatser och utvecklingsfrågor i kommunen vad beträffar jämställdhet, och som ansvarar för att kommunens jämställdhetsgrupp återaktiveras,
- att ta fram förslag för hur jämställdhetsarbetet kan implementeras i verksamheter, styrdokument, system och/eller verktyg för verksamhets- och kvalitetsutveckling,
- att kartlägga att hemtjänstens resurser fördelas på ett jämställt sätt och att ta fram förslag för att rätta till eventuella ojämställda förhållanden,
- att kartlägga att investeringar och kommunens föreningsbidrag fördelas på ett jämställt sätt, samt att ta fram förslag för att rätta till eventuella ojämställda förhållanden.

Socialnämnden har fått motionen på remiss, för besvarande som ett led i kommunstyrelsens beredning. Socialförvaltningen lämnar förslag till yttrande gällande de delar som är direkt riktade mot socialnämndens verksamhetsområde, dvs. att-sats fyra och del av att-sats fem.

Förvaltningens bedömning

Hemtjänstens resurser (att-sats fyra)

Gällande könsfördelningen bland personalen inom det kommunala utförandet av hemtjänst är för närvarande 9 av 118 tillsvidareanställd personal män, dvs. 7,6 %. Könsfördelningen är således inte jämställd, vilket till stor del kan förklaras med svårigheten att attrahera och rekrytera män inom traditionellt kvinnodominerade vård- och omsorgsyren, särskilt avseende arbete som vårdbiträde/undersköterska. Inom den kommunala hemtjänsten arbetar man aktivt för att försöka förmå fler män att söka utlysta tjänster då man ser en jämnare könsfördelning som en framgångsfaktor.

Vid utförandet av kommunal hemtjänst arbetar man för att tillgodose könsspecifika behov hos brukarna. Exempelvis tillgodoses den enskildes önskemål om denne vill få hjälp av personal av specifikt kön vid intim omvårdnad som t.ex. duschning.

Gällande personer som ansöker om hemtjänst fattas beslut utifrån den enskildes individuella behov med stöd av socialtjänstlagen. Av 1 § socialtjänstlagen framgår att socialtjänsten bland annat ska främja jämlikhet i människornas levnadsvillkor. Av 4 kap 1 § framgår att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt. Vidare av tredje stycket att den enskilde genom biståndet ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Utifrån socialtjänstlagen är det den enskildes individuella behov som är styrande avseende rätten till insatser, även om jämställdhet inte omnämns specifikt i lagen ska bedömningen således vara könsneutral.

Jämställdhetsanalyser i olika kommuner visar att det dock kan finnas tendenser till könsskillnader när det gäller beviljande av olika former av stöd kopplade till vård och omsorg.¹ När det gäller analyser av detta slag är det emellertid viktigt att beakta en rad olika variabler för att någon slutsats ska kunna dras kring om

---

¹ Se exempelvis "Spelar kön någon roll för hur jag får min hemtjänst i Ovanåker kommun?", Ovanåker kommun 2007 och "Behovsbedömer vi brukarna i hemtjänsten jämställt?", Göteborg stad 2000.

det är könsperspektiv vid själva bedömningen som inverkar eller ej. Socialstyrelsen konstaterar exempelvis att en jämställd socialtjänst inte nödvändigtvis behöver betyda att män och kvinnor ska ges samma insatser och till samma omfattning. Män och kvinnor kan ha olika behov och ska i sådant fall bedömas olika, det individuella behovet är styrande. Faktorer som att män och kvinnor som befinner sig i likartade situationer kan ansöka om olika insatser då de anser insatserna vara olika viktiga utifrån deras behov och livssituation, att män och kvinnor tenderar att drabbas av olika sjukdomar i olika hög grad och därmed har behov av olika former och insatser, att män och kvinnor kan ha olika förutsättningar utifrån hur deras livserfarenheter ser ut etc. påverkar bedömningen av den enskildes individuella behov. Det är därmed en balansgång mellan socialtjänstens skyldighet att tillgodose den enskildes behov samtidigt som det också är viktigt att socialtjänsten inte bidrar till att ytterligare befästa könsstereotypa uppfattningar i samhället.²

Socialförvaltningen bedömer att motionen belyser en intressant fråga och att det är av vikt att jämställdhetsperspektivet beaktas vid fördelning av hemtjänstens resurser. Som första steg bedöms det vara rimligt att göra en statistisk översyn av biståndsbedömda beslut om hemtjänst. I det fall det utifrån översynen finns anledning att misstänka att resurserna inte fördelas på ett jämställt sätt får ställningstagande om fördjupad granskning och/eller förslag om åtgärder tas. Socialförvaltningen föreslår att en statistisk översyn genomförs och att att-sats fyra därmed bifalles.

Fördelning av ekonomiskt stöd till idéburna organisationer inom det sociala området (att-sats fem)

Gällande kommunens föreningsbidrag inom socialnämndens verksamhetsområde (del av att-sats fem) har socialnämnden fastställt "Riktlinjer för ekonomiskt stöd till idéburna organisationer inom det sociala området" (2012-05-23, § 1055). Av riktlinjerna framgår att föreningsbidrag från socialnämnden kan beviljas idéburna organisationer som kompletterar socialnämndens verksamheter. De idéburna organisationerna ska vara inriktade på att stärka personer som befinner sig i en socialt utsatt situation. Vid

² Socialstyrelsen, 2004: "Jämställd socialtjänst, könsperspektiv på socialtjänsten", s 29, 31.

Socialstyrelsen, 2008: "Mot en mer jämställd sjukvård och socialtjänst", s 97.

A

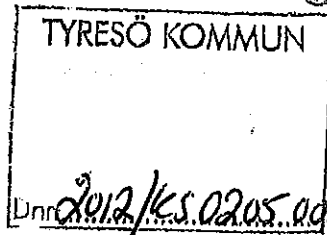
fördelning av socialnämndens totala anslag för det ekonomiska stödet sker prioritering utifrån bedömning av kommuninvånarnas behov av organisationernas verksamheter, organisationernas behov av ekonomiskt stöd samt att organisationerna verkar för socialt utsatta personer och i enlighet med socialnämndens policy för samarbete med idéburna organisationer.

Av fördelningen 2012, anmält till socialnämnden 2012-03-28 § 1033, framgår att det näst största enskilda bidraget har gått till Tyresö kvinno- och tjejjour, bidraget höjdes också med 50 000 kr i förhållande till 2011. I övrigt har även bidrag fördelats till bland annat Manscentrum i Haninge. Fördelningen bedöms vara väl balanserad mellan pensionärsföreningar, handikappföreningar och föreningar som kompletterar socialtjänstens arbete för personer i socialt utsatta situationer. Det bedöms inte föreligga ojämsställda förhållanden avseende fördelningen mellan ansökande föreningar/idéburna organisationer. Ytterligare kartläggning bedöms därmed inte vara aktuellt. Att-sats fem får med detta anses besvarad gällande ekonomiskt stöd till idéburna organisationer inom det sociala området.

Motion

Kommunfullmäktige 10 maj 2012

Motion för hållbar jämställdhetsarbete i enlighet med SKLs jämställdhetsintegrering

SKL:s satsning på jämställdhetsintegrering i kommuner och landsting har beviljats ytterligare 15 miljoner kronor av regeringen. 3 miljoner går till att stödja genomförandet av de europeiska kommun- och regionförbundens jämställdhetsdeklaration.

SKL har sökt och beviljats 15 miljoner kronor av regeringen för ytterligare satsningar på jämställdhetsintegrering i kommuner och landsting. Merparten av pengarna går till projekt inom Program för hållbar jämställdhet som tidigare fått avslag på sina ansökningar om fortsatt finansiering.

– Många av kommunerna som fick avslag är små och har inte resurser för att anställa en egen jämställdhetsstrateg eller projektledare. En fortsatt satsning kan hjälpa dem att jämställdhetsintegrera styrsystemen och bygga infrastruktur för en jämställd medborgarservice, säger Anders Knape, ordförande för Sveriges Kommuner och Landsting.

Av de tilldelade medlen ska 3 miljoner kronor användas för att stödja genomförandet av den jämställdhetsdeklaration som antagits av de europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation (CEMR), där SKL:s erfarenheter och metoder från arbetet med programmet Hållbar Jämställdhet kan spridas till kommuner och regioner i andra europeiska länder.

Hittills har 80 svenska kommuner och landsting undertecknat deklarationen. Det innebär bland annat att de ska ta fram en handlingsplan för sitt jämställdhetsarbete.

SKL:s program för hållbar jämställdhet har sedan starten 2008 beviljats sammanlagt 240 miljoner kronor av regeringen, för att stödja medlemmarnas strävan att ge kvinnor och män, flickor och pojkar en likvärdig service.

Bakgrund

Miljöpartiet i Tyresö väckte redan 16 oktober 2008 en motion om att ansöka om medel i SKL:s "Program för Hållbar Jämställdhet". Då blev det avslag på motionen. Vi hoppas nu att Tyresös politiska majoritet prioriterar frågan mer denna gång. Vi fastnar gång på gång i debatter om jämställdhet och det vore bra om vi kunde få en större samsyn kring problematiken och hur vi ska jobba med frågan. Regeringen visar också genom sin satsning hur prioriterad frågan är, varför Tyresös borgerliga majoritet också borde kunna följa efter.

Kommuner och landsting har en central roll när det gäller att förverkliga jämställdhetspolitiken i samhället. Det är i vardagen som jämställdhet skapas – eller ojämställdhet vidmakthålls. SKL som nationell arbetsgivar- och intresseorganisation har som uppdrag att aktivt stödja kommuner och landsting i arbetet med att genomföra målinriktat, uthålligt och kunskapsbaserat arbete för att jämställdhetsintegrera sina verksamheter.

Jämställdhet innebär rättvisa, demokrati och delaktighet. Jämställdhetsintegrering innebär enligt Europarådets definition "(om)organisering, förbättring, utveckling och utvärdering av beslutsprocesser, så att ett jämställdhetsperspektiv införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, av de aktörer som normalt sett deltar i beslutsfattandet. Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det förutsätter lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter på livets alla områden.

Program för Hållbar Jämställdhet syftar till att stödja kvalitetssäkring av verksamheter för att garantera att de svarar mot båda köns villkor och behov, så att hög kvalitet och goda resultat uppnås för kvinnor respektive män, flickor respektive pojkar. Målet är konkreta och bestående förbättringar i de verksamheter som inom ramarna för programmet ges stöd för att genomföra jämställdhetsintegrering. Jämställdhetsintegrering är en strategi för att uppnå hållbar jämställdhet. Program för Hållbar Jämställdhet kan bevilja stöd till utvecklingsarbete som använder jämställdhetsintegrering och som främjar hållbar jämställdhet ur ett medborgare/ brukarperspektiv.

Utvecklingsmedel kan sökas för

Utbildningsinsatser

- Stöd för informations- och utbildningsinsatser för dem som leder och följer upp arbetet, exempelvis politiker, chefer, strateger, utvecklare, controllers. Stödet kan avse konferenskostnad, material, föreläsare, processledning etc.

Förändringsarbete

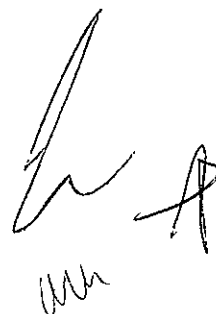
- Stöd för extern kompetens för utbildningsinsatser, processledning, handledning etc. En förutsättning för jämställdhetsintegrering är att förändringsarbetet genomförs av dem som arbetar i verksamheten och med de metoder som man vanligen använder för att utveckla och förbättra verksamheten. Arbetet med jämställdhetsintegrering förutsätter dock särskilda kunskaper både om jämställdhetsintegrering och förändringsarbete.

Inhämtning av extern kompetens

- För att kvalitetssäkra ledningssystem och metoder för verksamhetsutveckling. Detta kan avse kostnader för att kartlägga, analysera och jämställdhetsintegrera policy-/styrdokument, kvalitetssystem eller metoder, checklistor mm som används i det dagliga arbetet. Kan även avse utveckling av jämställdhetsintegrerade datasystem för ledning och kvalitetssäkring.
- För effekt- och processutvärdering. De som får stöd av programmet ska själva följa upp målen och utvärdera resultaten av utvecklingsarbetet. Man kan söka ekonomiskt stöd för att genomföra utvärdering. Utvärderingen ska följa modell och utvärderingsmall som tas fram av SKL. Samtliga utvärderingar ska ingå i en samlad effekt- och processutvärdering som SKL ansvarar för. Stöd kan beviljas för maximalt 1,5 år.

Egeninsats

För att säkerställa att utvecklingsarbetet blir en del av ordinarie verksamhet krävs att kommunen bidrar med den arbetstid som behövs för ett effektivt och långsiktigt hållbart utvecklingsarbete. Vidare att man fattar beslut om att arbetet ska fortsätta efter den period som ansökan avser och att de ekonomiska medel som behövs till det fortsatta utvecklingsarbetet avsätts.

Medel kan sökas av kommuner och kommunala samverkansorgan. Arbetet ska beröra hela kommunen eller en hel förvaltning, division eller motsvarande och kan ske i samverkan mellan flera kommuner/landsting. Man kan inte söka stöd för utvecklingsarbete på en enskild arbetsplats (t ex en skola eller en vårdcentral). Medel kan även sökas av privata företag för att ta fram modeller för jämställdhetsintegrering av offentligt- finansierade verksamheter som bedrivs av privata företag. Fler organisationer kan söka gemensamt.

Kommunstyrelsen initierar ett arbete där bl. a. nedanstående punkter utvecklas:

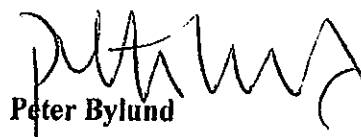
- att besluta om att anta jämställdhet som ett kommungemensamt mål.
- att initiera ett systematiskt arbete för implementering av jämställdhetsintegrering, t ex genom att underteckna CEMR-deklarationen (länk på <http://www.skl.se/jamstalldhet>) eller genom att fastställa en policy för jämställd medborgar/brukarservice.
- att ta fram tydliga och mätbara mål för jämställdhetsintegreringen.
- att besluta om att politiker, ledning och medarbetare får utbildning i jämställdhet, genus och förändringsarbete och att hela personalgruppen deltar i förändringsarbetet.
- att utbilda i jämställt föräldraskap – där föräldraskap och jämställdhet belyses i relation till arbetsmarknad, föräldrarätt, ekonomi, bostadspolitik, infrastruktur, familjepolitik och familjreform. Målgrupper bör vara barnomsorgs-, förskole-, skol- och fritidspersonal, samt personal inom socialförvaltningen.
- att se över och eventuellt höja stödet till kvinno- och tjejjouren i Tyresö.

Beslutsförslaget är att kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att besluta om att avsätta ekonomiska resurser och ansöka om medel i SKL:s "Program för Hållbar Jämställdhet",
- att besluta om att avsätta tid och utse en ansvarig som tar del av utbildningsinsatser och utvecklingsfrågor i kommunen vad beträffar jämställdhet, och som ansvarar för att kommunens jämställdhetsgrupp återaktiveras,
- att ta fram förslag för hur jämställdhetsarbetet kan implementeras i verksamheter, styrdokument, system och/eller verktyg för verksamhets- och kvalitetsutveckling,
- att kartlägga att hemtjänstens resurser fördelas på ett jämställt sätt och att ta fram förslag för att rätta till eventuella ojämställda förhållanden,
- att kartlägga att investeringar och kommunens föreningsbidrag fördelas på ett jämställt sätt, samt att ta fram förslag för att rätta till eventuella ojämställda förhållanden.

För Miljöpartiet de gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter

Peter Bylund

Ajda Asgari

Lilian Nylinder

